

EKKLESIA AMSTERDAM

Zondag 21 maart 2021

LuisterLink – Een koning van Godswege

Samengesteld door Kees Kok

1. Onze Hulp (VL678, Henri Heuvelmans)

*Onze hulp in de naam van de Heer,
die hemel en aarde gemaakt heeft.
Die trouw blijft tot in eeuwigheid
en nooit laat varen het werk van zijn handen.*

*Wend uw ogen naar mij, kom haastig mij helpen.
Richt uw ogen op mij dit uur, kom haastig mij helpen.*

*Zie in duisternis uw ontelbare mensen.
Zie hun goede wil, hun wanhoop, onmacht, schuld.
Zie allen die leven op aarde, nietig, onzeker.
En zie ons hier, dit huis vol mensen.
Kyrie eleison.*

*Zie in morgenlicht uw ontelbare mensen,
allen voor eeuwig geboren;
zie hun levenswil, hun daadkracht, hoop en vrees,
hun kleine grote liefde.
En zie ons hier, dit huis vol mensen.
Kyrie eleison.*

*Zie allen die leven op aarde, hun leven niet zeker,
arme, verworpene, vluchteling, vreemde,
zieken van lichaam, ontroostbare harten.
En zie ons hier, dit huis vol mensen.
Kyrie eleison.*

*Hoor Israël,
Hij onze God, – Hij Eén.
Heb hem lief, jouw God,
met heel je hart en ziel,
uit al je kracht.*

2. Inleiding

3. Aan de koning (VL 342, Antoine Oomen)

*Vandaag doet de hand
en morgen de voet
wat goed is, wat moet*

*maar geen in dit land
is koning voorgoed
geen is er God
niemand.*

4. Overweging – 1

5. Lezing

De god van de krijgsmacht, voor wiens aangezicht men de eed aflegt - heeft eigenlijk helemaal geen aangezicht. Hij is interconfessioneel, niet zoals in de burgermaatschappij, waar hij de enen alleen verhoort als zij blootshoofds knielen, en de anderen alleen erkent als ze met hoeden en mutsen op rechtop staan. De keizerlijke en koninklijke oorlogsgod is noch JHWH, noch Vader, Zoon en Heilige Geest, noch Allah (...) Hij heeft afstand gedaan van de attributen van de afzonderlijke confessies, van de gedaanten die hem door dogma's en legenden zijn toegedicht en hij is door geen waskaars of wierook om te kopen. Hij representeert het opperwezen voor wie in veel gevallen zelfs vrijdenkers en vrijmetselaars zich verootmoedigen. Het leger erkent geen twijfel die niet in het dienstreglement is voorzien, dus geldt de eed waarmee de zielen van atheïsten, socialisten en anarchisten zich aan de keizer verplichten ook voor god, zonder er zich om te bekommeren wat die mensen in werkelijkheid over hem denken. Daarmee wordt elke atheïst op het moment dat hij goedgekeurd wordt, beschouwd als gelovige. Zo'n god waaraan men niet mag twijfelen moet wel de hoogste abstractie zijn, kleurloos als algebra.(...) Die god roept het leger dus tot getuige op het moment dat de zielen de trouw van hun lichamen beloven. Bij deze mondelinge, onvrijwillige afspraak van de volkeren van Oostenrijk met de allerhoogste monarch vervult god de functie van notaris.

6. Kanonensong, Tekst: Bertold Brecht, muziek Kurt Weil Gezongen door Jenny Arean (1969) – CD portret, 40 liedjes

*John war darunter und Jim war dabei
Und George ist Sergeant geworden
Doch, die Armee, sie fragt keiner wer er sei
Und marschierte hinauf nach dem Norden
Soldaten wohnen
Auf den Kanonen
Von Cap bis Cooch-Behar
Wenn es mal regnete
Und es begegnete
Ihnen eine neue Rasse
eine Braune oder Blasse
Dann machen sie vielleicht daraus
ihr Beefsteak tartar
Johnny war der Whisky zu warm
Und Jimmy hatte nie genug Decken
Aber George nahm beide am Arm
Und sagte: die Armee kann nicht verrecken
Soldaten wohnen auf den kanonen....
John ist gestorben und Jimmy ist tot*

*Und George ist vermißt und verdorben
Aber Blut ist immer noch rot
Für die Armee wird jetzt wieder geworben*

7. Overweging - 2

8. Geen koning onze God (Psalm 93 vrij, Antoine Oomen)

*Geen koning onze god
geen leuzen en geen vaandel
geen bodem en geen bloed
geen god dan Gij alleen.*

*De zee verheft haar stem
de golven staan in horden –
daarboven uit de Naam
die storm en vloed weerstaat.*

*Van eeuwigheid uw woord
als een kompas onfeilbaar.
Gij spreekt ons in de tijd
een weg die niet verwaait.*

9. Overweging – 3

10. Is hier de plaats (VL650, Antoine Oomen)

*Is hier de plaats
waar hij met zijn leerlingen bijeen kan zijn
om de uittocht uit het diensthuis te gedenken?*

*Het uur brak aan dat hij aan tafel ging
en zijn gezondenen met hem. Hij sprak:*

*Hoe heb ik hiernaar verlangd,
te zijn met u
voordat ik lijden moet.*

*Toen zij gegeten hadden en gedronken,
na zegening en dankgebed,
nam hij brood en beker.*

*Dit is mijn lichaam dat voor u gegeven wordt.
Doet dit ter gedachtenis aan mij.
Dit is de beker van een nieuw verbond
in mijn bloed voor u gegeven.*

*En zij begonnen te twisten
over wie van hen de grootste was.*

Hij sprak tot hen:

*De volkeren hebben hun heersers.
Zo mag het niet zijn in uw midden.
De grootste worde de kleinste,
wie vóórgaat als één die aan tafel bedient.*

Zo moge het zijn in ons midden.

*Onze Vader in de hemel
uw Naam geheiligd uw koninkrijk komend
uw wil geschiedend zo moge het zijn
op aarde en in de hemel.
Geef ons brood van genade,
morgen, vandaag nog. Kwijt onze schulden.
Leer ons vergeven.
Moedig ons aan dat wij voortgaan
op de weg van het leven.*

11. Voorbede

12. Er zou van godwege een koning (Psalm 72, Antoine Oomen)

*Er zou van godswegen een koning,
een koning komen – een koning!
Om orde te stellen op zaken:
onkreukbare rechtspraak voor allen,
opgetild de vernederden,
vreemdeling geëerbiedigd,
mensenrechten gewaarborgd:
van godswegen een koning.*

*Vrede de bergen de dalen
vrede het graan op de akker
schoven gerechtigheid, brood
op de planken der armen.
Er zou een helper, een godmens –
arme, je schreeuwde om hulp,
nu is je helper gekomen
vrouwe, hier is uw helpman.*

*Er zou, als dauw over rozen,
genezing zijn voor de zieken,*

*grote schoonmaak van zielen
vrijkoop van kostbaar bloed:
uittocht uit slavenhuizen
tirannen van hun tronen
een thuisland voor de ontheemden
een taal van vrede en hoop.*

*Er zou een gezalfde komen
op de rug van een ezeltje
overal heen waar mensen
worden geschonden – hij zou
hun wonden verbinden, hun ogen
doen op-lichten, hij zou
de wanhopigen zoeken
hij zal ons zoeken en vinden.*

*Vrede de kopermijnen
vrede de olievelden
vrede de zwanenmeren
vrede de regenwouden
zou het worden godweet –
vrede de naam van die koning,
moge zijn koninkrijk bloeien,
vrede voor jou en voor jou*

*zou het worden en blijven
mensen tot rust gekomen
pleinen hemelse vrede,
amen zou het, ja amen.*

*Wij die dit zingen, wat zullen
wij hopen, huilen en smeken?*

Kom toch haastig, vandaag nog

en dood zal niet meer zijn.

Verantwoording

Alle liederen en teksten zijn van Huub Oosterhuis, tenzij anders aangegeven. De verwijzingen VL betreffen paginanummers in 'Verzameld Liedboek' (2004). Van liederen of teksten die daar niet instaan, is het paginanummer opgenomen uit de verzamelbundel "Stilte zingen" (2018). De vrije vertalingen van Psalmen zijn gepubliceerd in "150 Psalmen vrij" (2011). De muziek is te vinden via i-Tunes, Spotify, of op CD via onze webwinkel (www.ekklesia-amsterdam.nl).